

EC-ontwerp vrijwillige standaard vs EFRAG VSME-standaard

Reikwijdte en basis van vergelijking

Dit document vergelijkt het consultatieontwerp van het door de Europese Commissie (EC) voorgestelde gedelegeerde besluit en de daarbij horende bijlagen 1 en 2, waarin een duurzaamheidsrapporteringstandaard wordt vastgesteld voor vrijwillig gebruik door ondernemingen die door de value-chain cap worden beschermd, gedateerd 6 mei 2026, met de door EFRAG opgestelde Vrijwillige Duurzaamheidsrapporteringstandaard voor niet-beursgenoteerde KMO's (VSME) die in december 2024 aan de Europese Commissie werd bezorgd. De matrix focust op belangrijke wijzigingen en bijkomende nuances die invloed hebben op de reikwijdte, de toepassing van de value-chain cap, de rapporteringslast, timing, de status van toelichtingen, datapunten of de praktische implementatie. Minder belangrijke wijzigingen (naar oordeel van de auteurs), her-nummeringen, lay-outwijzigingen, louter redactionele opschoning en ongewijzigde vereisten worden niet afzonderlijk opgenomen in dit document. De paragraafverwijzingen in de tweede kolom zijn die van het EC-ontwerp van 6 mei 2026, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld. Waar relevant zijn ook de EFRAG-paragraafverwijzingen opgenomen. Aangezien de EC-tekst nog een consultatieontwerp is, kunnen paragraafnummers en formuleringen nog wijzigen vóór de vaststelling.

Executive Summary

- Het EC-ontwerp betreft niet het heruitvinden van de EFRAG VSME. Het behoudt de architectuur met twee modules en dezelfde brede logica rond milieu, sociaal en zakelijke gedragsaspecten, maar het herschikt de standaard en maakt ervan het specifieke referentiepunt voor de value-chain cap binnen het Omnibus I-kader;
- De belangrijkste horizontale wijzigingen hebben betrekking op de verruimde reikwijdte tot ondernemingen met 1.000 werknemers, de nieuwe categorieën van toelichtingen ([noodzakelijk], [noodzakelijk indien van toepassing], [vrijwillig] en [overweging bij rapportering van sectorinformatie]), de aparte behandeling van ondernemingen met 10 werknemers of minder, en de nieuwe Annex II-tabel voor de value-chain cap;
- De belangrijkste inhoudelijke vereenvoudigingen zitten in B3 (schrapping van de GHG-intensiteit), B5 (kwantitatieve datapunten inzake biodiversiteit geschrapt), B6 (focus op waterstress is verschoven), B7 (afvalomleiding uitgedrukt als proportie), B10 (vereenvoudiging van de loonkloof tussen mannen en vrouwen en van opleidingsuren) en C8 (schrapping van de toelichting over uitsluiting van de EU-benchmarks);
- Het EC-ontwerp scheidt ook de juridisch in bijlage opgenomen standaard van de implementatierichtlijnen. Deze laatsten zijn tezamen met de voorbeelden niet langer ingebed in de standaardtekst, maar hiervoor wordt verwezen naar de website en Knowledge Hub van EFRAG;
- De algemene richting is dus meer juridisch-operationeel en value-chain-cap-gericht: duidelijkere grenzen aan wat van kleinere ondernemingen in de waardeketen kan worden geëist, meer proportionaliteit voor micro-ondernemingen en minder verplichte datapunten op een aantal domeinen. Belanghebbenden zouden vragen kunnen stellen bij de lage drempel van 10 werknemers die wordt toegepast om verschillende vereisten vrijwillig te maken;
- De verwachting is dat het gedelegeerde besluit kan toegepast worden vanaf 2027.

Controle-matrix

Nr.	Standaard / paragraf(en)	Belangrijke wijziging	Positie EFRAG dec. 2024	Wijziging in EC-ontwerp 6 mei 2026	Beoordeling van de praktische betekenis
1	Doelstelling en reikwijdte, par. 1-2 (EFRAG par. 1-3)	Reikwijdte en functie worden verruimd van niet-beursgenoteerde kmo's naar ondernemingen tot 1.000 werknemers, met invoering van een specifieke ondersteuning voor de value-chain cap.	EFRAG dec. 2024 was ontworpen voor niet-beursgenoteerde micro-, kleine en middelgrote ondernemingen. De reikwijdte was gekoppeld aan de kmo-categorieën van de Jaarrekeningrichtlijn, met inbegrip van de drempel van 250 werknemers voor middelgrote ondernemingen.	Het EC-ontwerp is bedoeld voor ondernemingen die niet onder verplichte duurzaamheidsrapportering vallen en voor ondernemingen die een gemiddeld aantal van 1.000 werknemers niet overschrijden. Het wordt gepositioneerd als de vrijwillige standaard ter ondersteuning van de value-chain cap onder de Omnibus I-wijzigingen.	Deze verruiming van de reikwijdte is zeer belangrijk, omdat de standaard in de praktijk niet langer enkel een kmo-instrument is. Deze wordt het referentieplafond voor CSRD-gerelateerde informatieverzoeken aan ondernemingen in de waardeketen tot 1.000 werknemers. Dit verandert de marktrelevantie en de gebruikers die erop zullen steunen.
2	Structuur, par. 8 en Annex II (EFRAG par. 5-6 en algemene "indien van toepassing"-logica)	Nieuwe categorieën van toelichtingen en een expliciet onderscheid tussen ondernemingen met 10 werknemers of minder en ondernemingen met meer dan 10 werknemers.	EFRAG hanteerde de Basis- en Uitgebreide modules en een "indien van toepassing"-principe. Het classificeerde niet elke toelichting in de standaard in de vier expliciete categorieën die nu voor de value-chain cap worden gebruikt en het bood geen value-chain-cap-tabel.	Het EC-ontwerp labelt toelichtingen als [noodzakelijk], [noodzakelijk indien van toepassing], [vrijwillig] of [overweging bij rapportering van sectorinformatie]. Sommige toelichtingen hebben een andere status naargelang de onderneming meer dan 10 werknemers heeft. Annex II identificeert welke toelichtingen door de value-chain cap worden gedekt voor elke categorie onderneming.	De standaard vormt het operationele hart van de value-chain cap. Ze bepaalt wat CSRD-ondernemingen mogen eisen en opvragen voor CSRD-rapportering en biedt micro-ondernemingen extra bescherming tegen "trickle-down"-verzoeken. Ze benadrukt ook dat aangepaste informatie, wanneer sectorspecifiek, kan worden gerapporteerd (aangezien die nuttig wordt geacht).

Nr.	Standaard / paragra(a)f(en)	Belangrijke wijziging	Positie EFRAG dec. 2024	Wijziging in EC-ontwerp 6 mei 2026	Beoordeling van de praktische betekenis
3	Richtsnoeren en ondersteuning, par. 5, 26 en 45 (EFRAG par. 23, 46 en 66-244)	De gedetailleerde implementatierichtlijnen zijn uit de tekst van de eigenlijke standaard verwijderd (waardoor die duidelijk minder omvangrijk is) en verplaatst naar de Knowledge Hub op de EFRAG-website.	De EFRAG-versie van dec. 2024 bevatte uitgebreide richtlijnen voor de Basis- en Uitgebreide module in hetzelfde document, inclusief templates, berekeningsrichtlijnen en toelichtend materiaal.	Het EC-ontwerp bevat de standaard, definities en bijlagen, maar de gedetailleerde guidance is niet langer ingebed als onderdeel van de in bijlage opgenomen standaard. Het ontwerp verwijst ondernemingen in plaats daarvan naar praktische informatie, templates en richtlijnen op de EFRAG-website en Knowledge Hub.	Dit vermindert het juridische/normatieve gewicht van de implementatierichtlijnen en maakt het gedelegeerde besluit korter. Gebruikers zullen echter dienen attent te zijn tussen vereisten in de standaard en niet-bindende implementatie-ondersteuning, aangezien die laatste zeer nuttig is en nodig blijft om in de praktijk aan de vereisten te kunnen voldoen.
4	B1 en naleving, par. 27(a) en (e) (EFRAG par. 24)	Er wordt een expliciete nalevingsverklaring toegevoegd; sommige formuleringen voor algemene informatie worden flexibeler gemaakt.	EFRAG vereiste dat de onderneming bekendmaakte of zij Optie A of Optie B had gekozen. Balansgrootte en omzet werden in euro uitgedrukt.	Het EC-ontwerp vereist een expliciete verklaring van naleving van de gekozen optie. Het verwijst ook naar balansgrootte en omzet in monetaire eenheden in plaats van euro en herhaalt dat een module in haar geheel moet worden nageleefd, onder voorbehoud van het "indien van toepassing"-principe.	Dit is belangrijk voor gebruikers en opstellers van rapporten die beweringen inzake naleving van de VSME maken. De verwijzing naar monetaire eenheden maakt het EC ontwerp ook bruikbaar voor niet-euro-ondernemingen, inclusief niet-EU-actoren in de waardeketen.
5	Weglaten van informatie, par. 22 en 27(b) (EFRAG par. 19 en 24(b))	Het regime voor het weglaten van informatie wordt aanzienlijk uitgebreid.	EFRAG kende een korte uitzondering voor geclassificeerde of gevoelige informatie en vereiste dat onder B1 werd aangegeven welke toelichtingen werden weggelaten.	Het EC-ontwerp staat toe om informatie weg te laten die ernstig nadelig is voor de commerciële positie, bedrijfsgeheimen, geclassificeerde informatie en andere informatie die wordt beschermd door Unierecht of nationaal recht of die nodig is om privacy of veiligheid te waarborgen. Voor elk weggelaten datapunt dient de onderneming het gebruik van de uitzondering vermelden en die op elke rapporteringsdatum opnieuw te beoordelen.	Deze wijziging, die nauwer aansluit bij de herziene vereenvoudigde ESRS, creëert een robuuster beschermingsmechanisme voor commercieel gevoelige en beschermde gegevens. Anderzijds vereist ze een duidelijke audit trail en een jaarlijkse herbeoordeling.
6	Timing/locatie en EMAS, par. 19 (geen equivalent in de hoofdtekst van EFRAG)	Een nieuwe mogelijkheid om EMAS- en vrijwillige-standaardtoelichtingen in één enkel verslag te integreren.	EFRAG liet incorporatie door verwijzing toe en had in de guidance verwijzingen naar EMAS, maar de hoofdvereisten bevatten niet dezelfde expliciete optie voor één verslag voor EMAS en de VSME-standaard.	Als een onderneming een milieubewustverklaring (Environmental Statement) opstelt onder EMAS, mag zij de door EMAS en de vrijwillige standaard vereiste toelichtingen in één verslag presenteren en gemeenschappelijke toelichtingen slechts eenmaal opnemen.	Relevant voor EMAS-geregistreerde ondernemingen. Dit vermijdt dubbele rapportering en ondersteunt praktische integratie met bestaande milieureporteringsprocessen.
7	B3 Energie en broeikasgasemissies, par. 32-33 (EFRAG par. 29-31)	Toelichting B3 wordt proportioneel gemaakt voor ondernemingen met ≤10 werknemers. Bovendien wordt de vereiste inzake GHG-intensiteit geschrapt.	EFRAG vereiste totale energieconsumptie, bruto Scope 1- en locatiegebonden Scope 2-broeikasgasemissies, evenals een GHG-intensiteitsratio berekend door de bruto GHG-emissies te delen door de omzet.	Energie en Scope 1/Scope 2-broeikasgasemissies zijn [noodzakelijk] voor ondernemingen met meer dan 10 werknemers en [vrijwillig] voor ondernemingen met 10 werknemers of minder. Daarnaast wordt het afzonderlijke datapunt voor GHG-intensiteit uit de Basismodule verwijderd.	Dit betekent een belangrijke vermindering van de vereisten, vooral voor micro-ondernemingen. Het schrappen van de GHG-intensiteit vermindert ook automatische ratio-rapportering, hoewel gebruikers nog steeds intensiteit kunnen berekenen als emissie- en omzetinformatie beschikbaar zijn.
8	B5 Biodiversiteit, par. 35 (EFRAG par. 33-34)	De biodiversiteitstoelichting wordt vereenvoudigd.	EFRAG vereiste het aantal en de oppervlakte (in hectare) van sites die eigendom zijn van, gehuurd worden door of beheerd worden in of nabij een biodiversiteitsgevoelig gebied. Het liet ook vrijwillige landgebruiksmetrics toe, zoals totaal landgebruik, verharde oppervlakte en natuurgeoriënteerde oppervlakte.	Het EC-ontwerp vereist, indien van toepassing, toelichting over sites of locaties in of nabij een biodiversiteitsgevoelig gebied en de naam van het gebied. De datapunten over aantal/oppervlakte en landgebruiksmetrics worden niet behouden als standaardtoelichtingen.	Dit is een verdere belangrijke vereenvoudiging. De toelichting wordt meer gericht op locatie-identificatie en minder kwantitatief, wat de inspanning vermindert maar anderzijds ook de vergelijkbaarheid en granulariteit voor analyses van biodiversiteitsblootstelling verlaagt.
9	B6 Water, par. 36-37 (EFRAG par. 35-36)	De waterstress-toelichting wordt proportioneel gemaakt voor ondernemingen met ≤10 werknemers.	EFRAG vereiste totale wateronttrekking en een afzonderlijke weergave van water dat werd onttrokken op sites in gebieden met hoge waterstress. Als er significante waterverbruikende productieprocessen bestonden, moet ook waterverbruik worden toegelicht.	Totale wateronttrekking is [noodzakelijk] voor ondernemingen met meer dan 10 werknemers en [vrijwillig] voor ondernemingen met 10 werknemers of minder. Als er significante waterverbruikende productieprocessen bestaan, wordt waterverbruik toegelicht en presenteert de onderneming afzonderlijk het water dat werd verbruikt op sites in gebieden met waterstress.	De vereisten worden verminderd voor micro-ondernemingen.
10	B7 Hulpbronnengebruik, circulaire economie en afval, par. 38-39 (EFRAG par. 37-38)	Datapunten over afval en circulaire economie worden vereenvoudigd en proportioneel gemaakt voor ondernemingen met ≤10 werknemers.	EFRAG vereiste toelichting over de toepassing van principes van de circulaire economie, totale jaarlijkse afvalproductie opgesplitst naar gevaarlijk/niet-gevaarlijk afval, totale jaarlijkse hoeveelheid afval afgevoerd naar recycling of hergebruik, en materiaalstroominformatie waar relevant.	Principes van de circulaire economie, totale afvalproductie en de informatie over recycling/hergebruik zijn [noodzakelijk] voor ondernemingen met meer dan 10 werknemers en [vrijwillig] voor ondernemingen met 10 werknemers of minder. Het datapunt over recycling/hergebruik wordt uitgedrukt als een proportie van afval omgeleid naar recycling of hergebruik, in plaats van als een totale jaarlijkse hoeveelheid omgeleid/afgevoerd afval.	De vereisten worden verminderd voor micro-ondernemingen en de informatie over afvalomleiding verschuift van een absolute hoeveelheid naar een percentage-achtige indicator.

Nr.	Standaard / paragra(a)f(en)	Belangrijke wijziging	Positie EFRAG dec. 2024	Wijziging in EC-ontwerp 6 mei 2026	Beoordeling van de praktische betekenis
11	B8 / C5 personeelsverloop, par. 40 en 58 (EFRAG par. 39-40 en 59)	De ratio voor personeelsverloop wordt verplaatst van de Basismodule naar de Uitgebreide module en de drempel wordt gewijzigd.	EFRAG nam personeelsverloop op in B8 voor ondernemingen met 50 of meer werknemers.	Personeelsverloop staat niet langer in de Basismodule. Het verschijnt in C5 en is [noodzakelijk] voor ondernemingen met meer dan 10 werknemers en [vrijwillig] voor ondernemingen met 10 werknemers of minder.	Het datapunt verschuift van basisrapportering naar de uitgebreide/value-chain-cap-rapportering en wordt relevant voor een bredere groep dan de eerdere drempel van 50 werknemers, maar enkel in de context van de Uitgebreide module.
12	B10 Verloning, collectieve onderhandelingen en opleiding, par. 42 (EFRAG par. 42)	De toelichtingen over de loonkloof tussen mannen en vrouwen en over opleidingsuren worden vereenvoudigd.	EFRAG vereiste de loonkloofinformatie tussen mannen en vrouwen, met een optie om dit weg te laten voor vennootschappen onder de 150 werknemers (100 vanaf 7 juni 2031), en vereiste gemiddelde jaarlijkse opleidingsuren per werknemer, opgesplitst naar gender.	Het EC-ontwerp vereist de loonklooftoelichtingen tussen mannen en vrouwen alleen als de onderneming daartoe al verplicht is op grond van EU-recht of nationale regelgeving. De opleidingsmetric is het gemiddelde jaarlijkse aantal opleidingsuren per werknemer, zonder uitsplitsing naar gender.	Het datapunt over de loonkloof is niet langer een algemene VSME-vereiste en de metric voor opleidingsuren is minder gedetailleerd.
13	C1, C6 en C7, par. 46 en 61-62 (EFRAG par. 47 en 61-62)	De sociale en bedrijfsmodeltoelichtingen in de Uitgebreide module worden proportioneel gemaakt. Toelichting C7 wordt tevens geherformuleerd.	EFRAG vereiste C1-informatie over het bedrijfsmodel en C6/C7-vragen over mensenrechten wanneer de Uitgebreide module werd toegepast. C7 was getiteld "ernstige negatieve mensenrechtenincidenten".	C1(a)-(c), C6(a)/(c) en C7(a)/(c) zijn [noodzakelijk] voor ondernemingen met meer dan 10 werknemers en [vrijwillig] voor ondernemingen met 10 werknemers of minder. C7 is nu "Mensenrechtenincidenten", en incidenten in de waardeketen/betrokken gemeenschappen/consumenten worden beperkt tot bevestigde incidenten die in de rapporteringsperiode zijn geïdentificeerd.	Het EC-ontwerp creëert een lichter profiel voor uitgebreide rapportering voor micro-ondernemingen en verduidelijkt de afbakening van de rapporteringsperiode voor identificatie van incidenten in de waardeketen.
14	C2 en Scope 3-overwegingen, par. 47 en 49-52 (EFRAG par. 48 en 50-53)	De formuleringen over waardeketen- en sectorinformatie worden aangescherpt.	EFRAG C2 vereiste een korte beschrijving van praktijken, beleidslijnen of toekomstige initiatieven die al onder B2 werden gerapporteerd. Scope 3-rapportering werd als mogelijk passend geïdentificeerd afhankelijk van de activiteiten, maar zonder voorbeelden van sectoren die waarschijnlijk significante Scope 3-categorieën hebben.	C2 vereist nu dat de onderneming vermeldt wanneer een praktijk, beleidslijn of toekomstig initiatief betrekking heeft op leveranciers of klanten en dat zij kort de onder B2 geïdentificeerde doelstellingen beschrijft. Scope 3 blijft in de categorie sectorinformatie, maar het EC-ontwerp voegt voorbeelden toe van sectoren die waarschijnlijk significante Scope 3-categorieën hebben: productie, agrovoeding, vastgoedbouw, en verpakking.	Dit stuurt gebruikers en opstellers duidelijker naar waardeketenrelevante beleidslijnen/acties en sectorspecifieke Scope 3-informatie, zonder Scope 3 om te zetten in een algemeen noodzakelijk datapunt.
15	C3 Klimaattransitie, par. 54-55 en voetnoot 9 (EFRAG par. 55-56 en voetnoot 6)	Verwijzing naar sectoren met hoge klimaatimpact bijgewerkt.	EFRAG verwees naar sectoren met hoge klimaatimpact die vermeld staan in NACE-secties A tot H en sectie L onder Verordening (EG) nr. 1893/2006.	Het EC-ontwerp verwijst naar NACE-secties A tot H en sectie M zoals gedefinieerd in het NACE Revision 2-kader dat werd ingevoerd bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/137 van de Commissie.	Dit betreft een relevante technische wijziging. Ondernemingen moeten de toepasselijke NACE-classificatie verifiëren in plaats van ervan uit te gaan dat de sectorverwijzing uit EFRAG dec. 2024 ongewijzigd blijft.
16	C8 Omzet uit bepaalde activiteiten, par. 63 (EFRAG par. 63-64)	Toelichting over uitsluiting van benchmarks is geschrapt en de bewoording over wapens wordt afgestemd op Gedelegeerde Verordening 2020/1818.	EFRAG C8 behandelde omzet uit bepaalde sectoren en bevatte een afzonderlijke toelichting over de vraag of de onderneming is uitgesloten van EU Paris-aligned referentiebenchmarks. Het verwees naar controversiële wapens aan de hand van voorbeelden.	Het EC-ontwerp behoudt omzettoelichtingen voor wapens, tabak, fossiele brandstoffen en pesticiden/agrochemicaliën, maar schrapt de afzonderlijke toelichting over uitsluiting van benchmarks. De bewoording over wapens wordt gewijzigd naar verboden wapens zoals gedefinieerd in artikel 12, lid 1, tweede alinea, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818 van de Commissie.	Dit weerspiegelt een belangrijke vereenvoudiging en juridische afstemming. Een datapunt verdwijnt, terwijl de wapencategorie rechtstreeks wordt verankerd in de bewoording van de benchmarkverordening.
17	Bijlage B Lijst van mogelijke duurzaamheidskwesaties (EFRAG Bijlage B)	Lijst van mogelijke duurzaamheidskwesaties wordt vereenvoudigd en geherstructureerd.	EFRAG Bijlage B gebruikte een meer gedetailleerde structuur met onderwerp/subonderwerp/sub-subonderwerp, met afzonderlijke thema's Water en Maritieme hulpbronnen, afzonderlijke thema's Eigen personeel en Werknemers in de waardeketen, en uitgebreide sub-subonderwerplijsten.	Het EC-ontwerp gebruikt een kortere lijst. Het combineert Eigen personeel en Werknemers in de waardeketen tot één thema, gebruikt Water in plaats van Water en Maritieme hulpbronnen, vereenvoudigt de bewoording over biodiversiteit en circulaire economie en presenteert een minder gedetailleerde set van sociale en zakelijke gedragskwesaties.	De lijst blijft een referentiepunt, maar is minder gedetailleerd en mag niet worden gelezen als een één-op-één voortzetting van de mapping van EFRAG Bijlage B.

Bronbasis

- [Sustainability reporting standard for voluntary use](#): European Commission, Draft Delegated Regulation and Annexes 1 to 2, Ref. Ares(2026)4624010, 6 May 2026.
- [European Commission, additional explanatory information regarding the value-chain cap](#), 6 May 2026.
- [Aanbeveling \(EU\) 2025/1710 van de Commissie van 30 juli 2025 betreffende een duurzaamheidsrapporteringsstandaard voor kleine en middelgrote ondernemingen](#)
- [EFRAG, Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs \(VSME\)](#), delivered to the European Commission on 17 December 2024.
- [EFRAG VSME project page and VSME package](#) delivered to the European Commission.